

Uitbreiding Neutkens Planten- en Bomencentrum, Knegsel

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

**Uitbreiding Neutkens Planten- en Bomencentrum,
Knegsel**
Ecologische quickscan

**In opdracht dhr. M. Neutkens
datum 10-12-2015**

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
BTW nr NL081276485B02
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Tekst en samenstelling</i>	J. Maassen
<i>Foto's</i>	J. Maassen
<i>Foto op omslag</i>	J. Maassen
<i>Wijze van citeren</i>	J.F.G. Maassen, Uitbreiding Neutkens Planten- en Bomencentrum, Knegsel
<i>In opdracht van</i>	Dhr. M. Neutkens
<i>Contactpersoon</i>	Mw. E. Cadee (Crijns Rentmeesters, Someren)
<i>Status</i>	definitief
<i>Datum</i>	10-12-2015

© 2015 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	7
	1.1 Aanleiding	7
	1.2 Vraagstelling	7
	1.3 Ligging van de planlocatie	7
	1.4 Beschrijving van de planlocatie	10
	1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	10
	1.6 Fotoimpressie van het plangebied en omgeving	12
2	Wettelijk kader	15
	2.1 Inleiding	15
	2.2 Flora- en faunawet	15
	2.3 Natuurbeschermingswet	18
	2.4 NNN gebieden	18
	2.5 Rode Lijst	18
3	Onderzoeksresultaat	19
	3.1 methodiek	19
	3.2 gebiedsbescherming	21
	3.3 soortenbescherming	22
	3.3.1 -Vaatplanten	22
	3.3.2 -Vogels	22
	3.3.3 -Steenuil	24
	3.3.4 -Grond gebonden zoogdieren	26
	3.3.5 -Vleermuizen	27
	3.3.6 -Amfibieën en reptielen	30
	3.3.7 -Vissen	30
	3.3.8 -Vlinders en libellen	31
	3.3.9 -Overige ongewervelden	31
4	Conclusie en aanbeveling	32
	4.1 Natuurbeschermingswet	32
	4.2 Flora en Faunawet	32
	4.3 Mitigerende en compenserende maatregelen	33
	4.4 Ontheffingsaanvraag	34
	4.5 Vervolgonderzoek	34
5	Bronnen	37
	Bijlage Groenplan	39

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De heer Neutkens is al enige tijd zoekende naar uitbreidingsmogelijkheden voor het planten- en bomencentrum als gevolg een tekort aan opslagcapaciteit en een gebrek aan manoeuvreerruimte. Middels het bestemmingsplan 'Eerselseweg 35 – Sneiderhoek 2' wordt om deze redenen een bedrijfsuitbreiding van Neutkens Planten- en bomencentrum beoogd. Deze bedrijfsuitbreiding vindt gedeeltelijk plaats op grondgebied dat is aangekocht van het naburig agrarisch bedrijf en rundveehouderij gevestigd op adres Sneiderhoek 2.

Het college van burgemeester en wethouders heeft per brief d.d. 22oktober 2012 aangegeven bereid te zijn mee te denken over een oplossing op de huidige locatie dan wel op een aansluitend perceel.

Crijns Rentmeesters te Someren is aangezocht om deze voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling te begeleiden om deze mogelijk te maken binnen de huidige wettelijke kaders. Deze wettelijk kaders gelden o.a. de natuurbescherming zoals die vastgelegd in de Flora en Faunawet en Natuurbeschermingswet. Voor dit doel dient een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd te worden. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht voor het uitvoeren van de quickscan.

1.2 Vraagstelling

Middels dit onderzoek wordt de vraagstelling onderzocht of de gewenste ontwikkeling in het plangebied mogelijk effecten kan hebben op flora en fauna, of op belangrijke (beschermde) natuurgebieden in de omgeving. Voor dit doel wordt in beeld gebracht of en welke effecten de gewenste ontwikkeling mogelijk kan hebben op (beschermde) natuurgebieden en soorten. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten, leidt de quickscan tot aanbeveling voor vervolgstappen.

Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt kan worden binnen de kaders van de wetgeving zoals die vastgelegd is in de Flora en Faunawet en Natuurbeschermingswet.

1.3 Ligging van de planlocatie

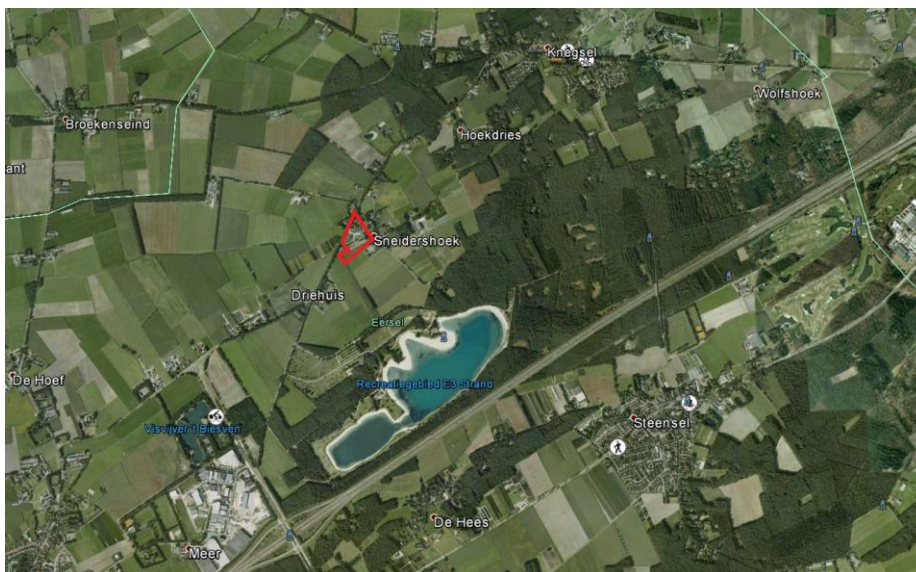

Fig1. Ligging van het plangebied (roodcirkeld) in de omgeving (luchtfoto Google Earth)

Het plangebied betreft een klein deel van het bedrijfsterrein van Neutkens Planten- en bomencentrum en een aanpalend aangekocht agrarisch terrein zuidoost daarvan. Dit plangebied en bedrijfsterrein is gelegen binnen de gemeente Eersel op een afstand van ongeveer 1,6 km van de kleine woonkern Knegsel en grenst direct aan de bebouwingsconcentratie Sneidershoek dat nog veel elementen van een oorspronkelijk kleinschalig agrarisch landschap bevat. Op korte afstand zuidoostelijk van de planlocatie ligt het droge bos- en heide gebied de Wolfhoeksche Heide. Buiten de grote recreatieplas E3 op 0,7 km zuidwestelijk van het plangebied is binnen de omgeving open water schaars en de meeste watergangen zijn van het type dat niet permanent watervoerend is.

1.4 Beschrijving van de planlocatie en directe omgeving

Het plangebied, zover dit het oppervlak betreft waarop daadwerkelijk ingrepen plaats vinden, ligt voor een klein deel op het grondgebied van het bedrijfsterrein van het Planten- en Bomencentrum en voor het overgrote deel op het nieuw aangekocht grondgebied ten zuiden daarvan. Het bouwvlak van een nieuw te bouwen loods ligt achter 2 bestaande loodsen die geheel intact blijven en intensief in gebruik zijn voor het afhandelen van bestellingen. Het plangebied binnen het huidige bedrijfsterrein bestaat momenteel uit bestrating en een dicht bezet containerveld. De natuurwaarde is hier vrijwel nihil. Het aangekocht grondgebied buiten het huidige bedrijfsterrein bestaat uit een bijzonder monotoon grasland dat in intensief agrarisch gebruik is. Buiten het dominerende Engels raaigras (*lolium perenne*) ontbreekt vrijwel elke andere soort. De grootste natuurwaarde biedt de hoge beukenhaag (broedvogels) als afscheiding tussen het bedrijfsterrein en het aangekochte grondgebied.

De rest van het bedrijfsterrein buiten het oppervlak waar de ingreep plaats vindt is ordelijk ingericht voor een efficiënte bedrijfsvoering, maar biedt uit ecologisch oogpunt een aantrekkelijker beeld dan gemiddeld het geval is bij een tuincentrum. Binnen de open terreindelen, waar de koopwaar is opgeslagen, zijn relatief veel verspreidstaande bomen aanwezig. Te hoogte van de noordrand (parkeerplaats) staan de bomen dicht aangeplant en sluiten aan op de wegbomen langs de Eerselse weg. Een kleine halfnatuurlijke siertuin die binnen het bedrijfsterrein is geïntegreerd zal zeker b.v. foeragerende vleermuizen aantrekken.

Buiten het bedrijfsterrein biedt het gebied ten oosten van de openbare weg Sneidershoek het beeld van een kleinschalig agrarisch landschap met veel kleine bebouwing in verval en bebossing in de vorm van erfbeplanting, houtwallen en wegbomen. De aanplant van bomen betreft voornamelijk de Zomereik, Berk en Beuk; veel van deze bomen zijn oud genoeg om ecologisch interessant te zijn. Deze omgeving is bij uitstek geschikt is om strikt beschermde soorten te verwachten die als cultuurvolger gelden, b.v. Gewone dwergvleermuis, Steenuil en Steenmarter.

1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen

Ten behoeve van de beoogde bedrijfsuitbreiding heeft De heer Neutkens een overeenkomst gesloten met de heer Giezen, eigenaar van het naburig agrarisch bedrijf Sneidershoek 2, betreffende de aankoop van een perceel grond met een oppervlakte van 7.180 m². De beoogde bedrijfsuitbreiding van Neutkens Planten- en bomencentrum omvat:

- Een uitbreiding van de bestaande bedrijfsbestemming met 3.108 m². De resterende gronden, met een oppervlakte van 4.072 m², zullen bestemd worden ten behoeve van landschappelijke inpassing;
- De oprichting van een bedrijfsgebouw met een oppervlakte van 750 m² (20 m x 37,5 m). Circa 210 m² van het nieuwe bedrijfsgebouw is binnen de bestaande bedrijfslocatie geprojecteerd,

circa 350 m² is binnen het bouwvlak van de heer Giezen geprojecteerd, circa 190 m² is buiten de bestaande bedrijfslocaties geprojecteerd;

- Een uitbreiding van de oppervlakte aan containervelden van 1.485 m² (22,5 m x 66 m) aansluitend op de bestaande containervelden;
- Een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van 4.072 m², waaronder inspiratietuinen hoge ecologische waarden met een oppervlakte van 2.650

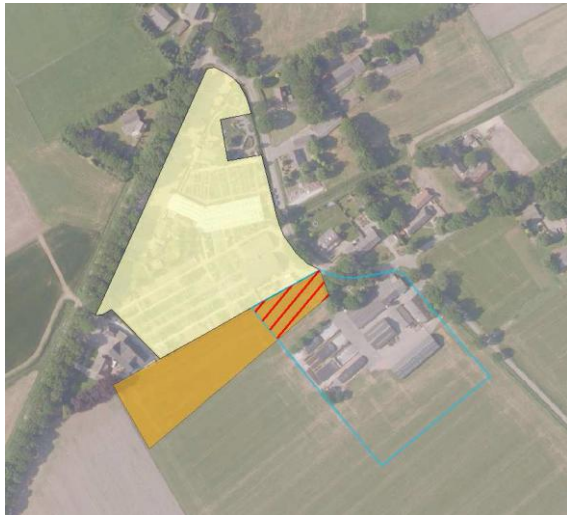

Fig.2 Uitbreidingslocatie

Legenda

- Huidige bedrijfslocatie Eerselseweg 35
- Huidig bouwvlak Sneidershoek 2
- Te vervallen gedeelte bouwvlak Sneidershoek 2
- Uitbreidingslocatie Eerselseweg 35

Voor de uitvoering van de plannen zal grotendeels op het aangekochte agrarisch terrein van een lage natuurwaarde bebouwing van een loods gerealiseerd worden, een oppervlak bestrating aangelegd worden, nieuwe aanplant van houtsingels plaats vinden en watergangen gegraven worden. Buiten de beukenhaag die momenteel de afscheiding met het aangekochte terreindeel vormt, worden geen houtbegroeiingen geamoveerd. Noch worden ingrepen gedaan aan bestaande bebouwingen en de inrichting van het bedrijfsterrein buiten de bouwlocatie.

Met het oog op de belevingswaarde van het terrein voor de bezoekers en de landschappelijke en ecologische inpassing van zijn terrein heeft dhr. Neutkens een groenplan voor het uitbreidingsgebied laten ontwerpen dat aansluit op de natuurlijke leefomgeving van een aantal beschermde soorten die in deze omgeving verwacht kunnen worden. Voor details van het groenplan zie bijlage bldz.38.

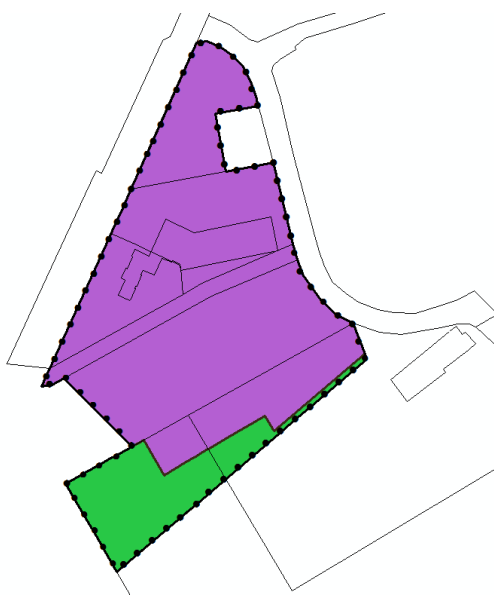

Fig.3 Inpassing van groenplan in de nieuwe ontwikkeling

Legenda

- Plangebied
- Bedrijf - Agrarisch verwant en technisch hulpbedrijf
- Groen - Landschappelijke inpassing

1.6 Fotoimpressie van het plangebied en omgeving

Fig.4 Uitbreidingslocatie (de rode lijnen geven globaal de begrenzing weer)

Fig.5 Deel van het bouwvlak van de nieuwe loods.

Fig.6 Bestaande loodsen

Fig. 7 Beukenhaag

Fig.8 Bedrijfsterrein

Fig.9 Omgeving Sneidershoek (1)

Fig. 10 Omgeving Sneidershoek (2)

Fig.11 Voorbeeld van bebouwing in de omgeving

Fig. 12 bebouwing op erf van Sneidershoek 2

2. Wettelijk kader

2.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming is geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In deze twee wetten zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

2.2 Flora en faunawet

De Flora- en faunawet is op 21 februari 2005 doormiddel van een Algemene Maatregel van Bestuur betreffende artikel 75 van de FF-wet van kracht geworden. Deze is van toepassing op alle van nature voorkomende zoogdieren in Nederland, met uitzondering van huismuis, zwarte rat en bruine rat, alle soorten amfibieën en reptielen en alle vogelsoorten die binnen de lidstaten van de Europese Unie als inheems worden beschouwd. Meer selectief zijn een aantal soorten vaatplanten en diersoorten uit de groep van vissen, libellen, kevers, dagvlinders en weekdieren als beschermde soorten door de wet aangemerkt.

Verbodsbepalingen

De Flora en faunawet kent de volgende algemene verbodsbepalingen

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op andere wijze of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen of te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort opzettelijk te verontrusten.
11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of verstoren.
12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het is verboden planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde Inheemse of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren.

Soortenbescherming.

De soortenbescherming onderscheid 3 beschermingsniveau, waarbij de mate van bescherming oploopt van licht tot streng. Vogels gelden hierbij als een aparte categorie.

Tabel1	licht beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een laag beschermingsniveau en worden in deze rapportage als licht beschermd aangeduid. Bij ruimtelijke ingrepen geldt een vrijstelling voor deze soorten en behoeft geen ontheffing van Art. 75 van de FF-wet te worden aangevraagd. Wel is bij de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.
Tabel 2	Middelzwaar beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en Faunawet geldt een middelzwaar beschermingsregiem. Hierbij geldt dat bij ruimtelijke activiteiten geen ontheffing Art. 75 van de FF-wet behoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Zonder een dergelijke gedragscode zijn ruimtelijke activiteiten met betrekking tot deze soorten wel ontheffingsplichtig. Deze soorten worden in deze rapportage samen met de volgende groep van tabel 3- soorten als strikt beschermd aangeduid. Alleen als het relevant is om een onderscheid te maken met tabel 3 soorten zal de omschrijving “middelzwaar beschermd” worden gebruikt. Bijvoorbeeld in het geval als de werkzaamheden volgens een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd.
Tabel 3	Streng beschermd Voor deze soorten uit tabel 3 geldt een zwaar beschermingsregiem en worden in deze rapportage altijd als strikt beschermd aangeduid. Het betreft de soorten die vermeld staan in bijlage 1 (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten) en soorten die vermeld staan in bijlage 4 (EU Habitatrichtlijn). Voor deze soorten eist de wet dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de FF-wet. De ontheffing zal getoetst worden aan drie criteria: - Is er sprake van een bij de wet genoemd belang; - Is er een alternatief, zo ja, dan geldt dat het alternatief uitgevoerd dient te worden. Zo nee, dan wordt de ingreep aan de wet getoetst; - De gunstige staat van instandhouding van de soort mag niet in het geding komen door de geplande ingrepen.
Vogels	Streng beschermd Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in door de FF-wet. Tevens zijn tijdens het broedseizoen ook de nesten van vogels beschermd. Voor de duur van het broedseizoen geeft de wet geen standaardperiode aan. Van een aantal vogels zijn de nesten jaarrond, dus ook buiten het broedseizoen, beschermd (zie verder hieronder). Ontheffing kan worden verkregen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn -Bescherming flora en fauna -Veiligheid van luchtverkeer - Volksgesondheid en openbare veiligheid

jaarrond beschermde verblijfplekken

zoogdieren

Voor verblijfplekken, als holen, burchten, nesten en ruimten in gebouwen en bomen, met een permanente verblijffunctie van tabel 2 en 3 zoogdieren is artikel 11 van de Flora en Faunawet van toepassing, wat betekent dat deze jaarrond beschermd zijn. Bij tabel 2 soorten kan volstaan worden om met een goed gekeurde gedragscode te werken. De permanente verblijfplekken van tabel 3 soorten, waaronder de verblijfplekken van alle vleermuissoorten vallen, zijn strikt beschermd en ontheffingsplichtig.

vogels

De meeste vogels maken tijdelijke nesten die slechts kortstondig gebruikt worden. Echter en beperkt aantal vogels gebruiken het nest permanent of keren jaarlijks naar hetzelfde nest terug. Deze nesten worden daarom als vaste verblijfplaats aangemerkt. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Afhankelijk van de flexibiliteit van de betreffende vogelsoort om een nieuw verblijfplaats te vinden als de oude verloren gaat zijn deze verblijfplaats jaar rond beschermd, d.w.z. dat de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora en Faunawet het gehele seizoen van toepassing zijn

Er worden 5 categorieën vaste verblijfplaatsen onderscheiden waarvan er 4 jaar rond beschermd zijn doordat artikel 11 van de Flora en faunawet gedurende het gehele seizoen van toepassing is.

Jaarrond beschermde nesten waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen van toepassing is

categorie	Omschrijving
1	Nesten die ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil)
2	Nesten van Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3	Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).

Vaste verblijfplaatsen waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet alleen gedurende het broedseizoen van toepassing zijn. In principe zijn de nesten van deze soorten buiten het broedseizoen niet beschermd, echter ze vragen wel extra onderzoek. Hun nesten worden alsnog als jaarrond beschermd aangemerkt als dit onderzoek zwaarwegende feiten of als ecologische omstandigheden vaststelt die dit noodzakelijk maken.

categorie	Omschrijving
5	Nesten van vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. (voorbeeld: boerenzwaluw, blauwe reiger)

Zorgplicht

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht (artikel 2, lid 1) opgenomen:

“Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

2.3 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet (NB-wet) heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden met een hoge ecologische waarde in Nederland als doel. Daartoe zijn op internationaal Europees niveau gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Verder vallen op nationaal niveau ook Beschermde Natuurmonumenten onder de NB-wet. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De vier genoemde gebieden kunnen overlappen.

Activiteiten die een negatief effect hebben op de Natura-2000 gebieden zijn in principe verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. In de eerste instantie wordt doormiddel van een voortoets onderzocht of er negatieve effecten verwacht kunnen worden. Indien er negatieve effecten worden verwacht volgt er een habitattoets. Afhankelijk of de te verwachten negatieve effecten als niet-significant of significant worden beoordeeld heeft deze habitattoets de vorm van respectievelijk een Verslechteringstoets of Passende beoordeling. Indien op basis van deze onderzoeken niet significante verslechtering en/of verstoringen worden verwacht wordt onder voorwaarden en/of beperkingen vergunning verleend. Bij een significante verslechtering wordt alleen vergunning verleent als er een volwaardig alternatief (A) is **of** sprake van een dwingend (D) algemeen belang en compensatie (C) mogelijk is. Deze voorwaarden worden beoordeeld doormiddel van een ADC toets.

2.4 Natuur Netwerk Nederland (Ecologische Hoofdstructuur)

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. Het Natuurnetwerk Nederland is een vervolg op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waarvan de naam EHS nog wel in de wetgeving is verankerd. De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle mogelijke effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst.

De begrenzing van de NNN wordt door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in provinciale plannen. Per eenheid zijn natuurdoeltypen en functies geformuleerd. Voor ingrepen in of in de nabijheid van NNN-gebieden geldt het **nee, tenzij** principe, d.w.z. handelingen zijn verboden die de waarden, kenmerken of functies van het gebied aantasten. Hiervan kan alleen worden afgeweken als er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van groot openbaar belang. In dat geval dienen negatieve effecten wel te worden gecompenseerd.

2.5 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

3. Onderzoeksresultaat

3.1. Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van o.a. de website Waarneming.nl, de website van Ministerie van economische zaken en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de NNN (EHS) (Natuurnetwerk Nederland).

Veldbezoek

Het veldbezoek werd op 2 december 2015 rond het middaguur uitgevoerd door dhr. J.Maassen. Tijdens het veldbezoek was het droog, bewolkt met zonnige perioden en voor de tijd van het jaar bijzonder zacht weer (temperatuur rond de 15graden C). Er stond een matige wind (windkracht 2).

Fig. 13 De gele lijnen omkaderen het onderzoeksgebied en de rode lijnen het plangebied

Begrenzing van het plangebied

Voor het onderzoeksdoeleinden wordt hier een onderscheid gemaakt tussen het plangebied en onderzoeksgebied (zie fig.13). Het plangebied betreft het grondgebied waar daadwerkelijk ingrepen plaats vinden. Het onderzoeksgebied betreft ook de omgeving buiten het plangebied waarbinnen ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed kunnen zijn op leefgebieden en verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten. Figuur 13 laat de exacte omkadering van deze gebieden zien

Onderzoek

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen binnen het plangebied vastgesteld. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde

soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Binnen het onderzoeksgebied buiten het plangebied is onderzoek gedaan naar verblijfplekken van strikt beschermde soorten in de naburige bebouwing en bomen. De potentiële functionele leefgebieden van strikt beschermde soorten die verwacht kunnen worden zijn in kaart gebracht en in het algemeen zijn de kwaliteiten van de leefgebieden nabij de planlocatie beoordeeld. Op basis van deze gegevens kan beoordeeld worden in welke mate de voorgenomen ingrepen van invloed zijn op strikt beschermde soorten en hun leefgebied buiten de planlocatie op basis van factoren die op afstand werken.

3.2 Gebiedsbescherming

Beschermde natuurgebieden en NNN (voorheen EHS)

Het plangebied ligt geheel buiten NNN-gebied en gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen. De dichtst bijzijnde NNN-hoofdstructuren liggen op relatief korte afstand van rond 0,5 km van het plangebied. De dichtst bijzijnde gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen zijn de Natura 2000 gebieden *Leenderbos*, *Groote Heide & de Plateaux* en *Kempenland West* op respectievelijk 10km en 4km. Gelet op de genoemde afstanden en reikwijdte van de voorgenomen ingrepen wordt geen directe fysieke schade verwacht op deze beschermde natuurgebieden en NNN-gebied.

Ook zijn deze afstanden te groot om enige significante indirecte schade te verwachten als gevolg van factoren als lichtbelasting, trillingen en geluidsbelasting tijdens de uitvoerende fase en na de in bedrijfsneming van de uitbreidingslocatie. De enige kritische factor is een mogelijke toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen NNN-structuren indien de uitbreiding niet alleen de bebouwing en overige fysieke structuren betreft, maar ook de bedrijfmatige activiteiten. Echter in de toelichting van het bestemmingsplan is onder andere het volgende opgenomen: “De uitbreiding van de bedrijfsbestemming van Neutkens Planten- en bomencentrum op de locatie Eerselseweg 35 heeft geen significante toename van het aantal bezoekers tot gevolg, maar draagt bij aan een verbetering van de interne bedrijfsprocessen en het optimaliseren van de bedrijfsvoering.” Op basis van deze aantekening kan geconcludeerd worden dat eerder een afname van de factor stikstofdepositie dan een toename kan worden verwacht. Een efficiënter afhandeling van het vrachtverkeer betekent immers in de praktijk een kortere draaitijd van de motoren.

Conclusie

Op basis van bovenstaande analyses kan geconcludeerd worden dat als gevolg van voorgenomen uitbreidingsplannen geen negatieve effecten worden verwacht op NNN-gebied en gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen.

Fig. 14 Ligging van het plangebied (roodomkaderd) ten opzichte van de NNN-structuren (groen gekleurd).

Bron: www.synbiosis.alterra.nl/natura2000/

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 Vaatplanten

Bronnenonderzoek

Het plangebied ligt binnen een wijdere omgeving die in het bijzonder van belang is voor de Drijvende waterweegbree (*Luronium natans*), een strikt beschermde tabel 3 soort en habitatrichtlijnsoort uit bijlage 4. Dus van het hoogste en Europees beschermingsniveau. De soort is gebonden aan een zwakgebufferd watermilieu van beken en vennen en indicatief voor kwelmilieus waarbinnen bijzonder botanische waarden kunnen worden verwacht. Waarneming.nl laat veel vondsten zien langs de beek de Run, op 3,4 km afstand van het plangebied. De dichtstbijzijnde waarneming is slechts op 1,5 km afstand van het plangebied, binnen een kleine sloot in agrarisch gebied. Andere strikt soorten die binnen de omgeving voorkomen zijn te specifiek gebonden aan het milieu heide en vennen om deze buiten natuurgebieden te verwachten.

Veldbezoek

Binnen het plangebied en directe omgeving ontbreekt het zwakgebufferd watermilieu geheel om de Drijvende waterweegbree te verwachten. Alle vegetatie binnen het plangebied is dermate sterk gecultiveerd dat aanwezigheid van strikt beschermde soorten die hier een natuurlijke standplaats vinden geheel uitgesloten kan worden.

Conclusie

Door de geplande ingrepen worden geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten verwacht

3.3.2 Vogels

Toelichting

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en Faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. Als nestendoor een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Type A: Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: o.a. Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.

Type B: Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Echter ze zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of "als ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen".

Soorten: o.a. Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Groene specht, Grote bonte specht, Huiszwaluw, Ijsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Type C: Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

Soorten: Overige soorten

Type A

Bronnenonderzoek

De verstrekte velddocumentatie meldt dat er waarnemingen van de Steenuil (*Athene noctua*) nabij het plangebied bekend zijn. Op basis van de landschapsskenmerken kunnen binnen de omgeving verschillende soorten roofvogels verwacht worden. Het raadplegen Waarneming.nl leverde geen bijzonder informatie op.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden waarnemingen gedaan van 3 soorten uit deze categorie binnen en nabij het plangebied.

-Huismus (*Passer domestica*)

Ter hoogte van de loodsen nabij nieuwbouwlocatie werden enkele Huismussen waargenomen, echter er bevindt zich geen voortplantingspopulatie op het bedrijfsterrein. De aanwezigheid van de Huismus kon direct gerelateerd aan de voederkuil die op de naburige boerderij van Sneidershoek 2 aanwezig is. Op de boerderij houdt zich de hoofdpopulatie op waarvan de waargenomen huismussen deel van zijn. Voor de zekerheid is de Beukenhaag gecontroleerd op nestelplekken van de huismus (bij wijze van grote uitzondering willen Huismussen ook wel eens in dichte hagen broeden); deze werden niet vastgesteld. De aanwezige bebouwing van de bedrijfsloodsen van Neutkens Planten- en Bomencentrum is geheel ongeschikt om nestlocaties van Huismussen te verwachten.

-Steenuil (*Athene noctua*)

Onder de armaturen van 2 lampen die aan weerszijde van de toegangsdeur naar de zuidelijke loods is gevestigd, werden mestsporen geconstateerd die hoogst waarschijnlijk van de Steenuil afkomstig zijn. Het betreffen waarschijnlijk uitkijkplekken. Voor een verdere uitwerking van het onderzoek naar de Steenuil zie hoofdstuk 3.3.3.

-Buizerd (*Buteo buteo*)

Dicht bij het plangebied en buiten het bedrijfsterrein werd territoriumgedrag van een paartje Buizerds waargenomen. Binnen het onderzoeksgebied buiten het plangebied is nader onderzoek gedaan naar aanwezigheid van nestlocaties van Buizerd en andere roofvogels die in bomen broeden. Het enige grote nest dat in aanmerking komt als nestplaats van de waargenomen Buizerds betrof een groot nest in een boom ter hoogte van het adres Sneidershoek 3. Gelet op de afstand tot het plangebied kan enige negatieve effecten ten gevolge van de ingrepen op de waargenomen nest dat mogelijk van een Buizerd is uitgesloten worden.

Conclusie

Ten gevolge van de geplande ingrepen worden geen negatieve effecten op jaarrond beschermde beschermde verblijfplekken van Huismus en Buizerd. Voor de conclusies omtrent de Steenuil zie hoofdstuk 3.3.3. Er werden geen aanwijzingen gevonden van jaarrond beschermde nestlocaties van andere vogels uit deze categorie binnen het plangebied en directe invloedssfeer daarvan.

Type B

Veldbezoek

Uit deze groep werd aanwezigheid van de Boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) vastgesteld en vielen de grote groepen Spreeuwen (*Sturnus vulgaris*) rond en op de naburige boerderij van Sneidershoek 2 op. De spreeuwen worden aangetrokken door de open voederkuil op de boerderij. Binnen de opstallen van de boerderij werden ook veel mestsporen van de Spreeuw geconstateerd. Er werden geen aanwijzingen gevonden dat de spreeuwen broeden op het terrein van het Planten- en Bomencentrum.

Binnen de loodsen op het terrein van de kwekerij werden wel verschillende nestelplekken van Boerenzwaluwen vastgesteld. Naar informatie van personeelsleden nestelen de zwaluwen al, jarenlang in deze loods en hebben zelfs hun invliegtijden aangepast aan de sluitingstijden van de loods. De loods is dagelijks intensief in gebruik, waar de zwaluwen zich blijkbaar niet aan storen.

Conclusie

De Zwaluwen vliegen in via de hoge deuren aan de voorzijde en niet aan de achterkant, waar het bouwvlak voor de toekomstige nieuwbouw is gepland. Verstoring van de aanvliegroutes wordt daarom niet verwacht. Daar het gebruik en de inrichting van de loods niet veranderd worden geen negatieve effecten op de aanwezige vaste nestelplaatsen verwacht.

Er wordt niet verwacht dat de voorgenomen ingrepen van enig negatieve invloed zijn op nestelplaatsen, nestgelegenheid en staat van in standhouding van deze en andere soorten (Spreeuw, Koolmees, Pimpelmees en Zwarte kraai) uit deze categorie die tijdens het veldbezoek werden waargenomen.

Type C

Het grote oppervlak agrarisch grasland is momenteel dusdanig kruid- en structuurarm dat het zelfs ongeschikt is als broedgebied voor de meest algemene weidevogels als Kievit en Scholekster. Ook andere groundbroeders, als Patrijs en fazant, worden hier niet als broedvogels verwacht.

Het plangebied biedt alleen nestgelegenheid in de dichte en hoge beukenhaag aan de zuidgrens van het terrein. Hier werd een hoge dichtheid aan oude nesten van algemene tuinvogels als Merel en Tjiftjaf geconstateerd. Indien met het broedseizoen rekening wordt gehouden bij het amoveren van dit groen is geen ontheffing noodzakelijk. Het te amoveren groen waarin de vogels nestelen, wordt ruimschoots gecompenseerd door de nieuw aan te leggen groenstructuren waardoor op den duur geen negatieve effecten worden verwacht op de staat van instandhouding van deze categorie broedvogels.

3.3.3 Steenuil

Algemeen

De Steenuil is bij uitstek een specifieke soort van een zeer kleinschalig agrarisch cultuur landschap met gevarieerde begroeiingstructuren en bebouwing. Deze omgeving dient enigszins rommelige te zijn en niet in alle uithoeken onder menselijke controle te staan. Er moet nestgelegenheid aanwezig zijn binnen toegankelijke bebouwing of holle bomen, voldoende schuilgelegenheid om te rusten tijdens de jacht en verhogingen die als uitkijkpost kunnen dienen. Tevens moet voldoende aanbod aan prooidieren zijn, wat alleen kan als het agrarisch gebruik niet te intensief is. Naast kleine knaagdieren staan bij de Steenuil ook insecten, regenwormen en amfibieën op het menu. Gebruik van bestrijdingsmiddelen kan dit voedselaanbod sterk verminderen. Grote open oppervlakken als graslanden en akkers worden door de Steenuil vermeden.

Wettelijke bescherming

De voortplantingsplekken worden in samenhang met wat door de wetgever als de “functionele leefomgeving” wordt aangeduid strikt wettelijk beschermd. De functionele leefomgeving is de omgeving waarbinnen het territorium van de Steenuil gevestigd is en alles biedt om de functionaliteit van de voortplantingsplek te waarborgen. Verblijfplekken, zoals rustplekken en slaapplekken van mannetjes, die geen functie hebben als voortplantingsplek worden als deel van functionele leefomgeving beschermd. Ingrepen aan de functionele leefomgeving die het functionaliteit van de verblijfplek schaadt wordt gelijkgesteld aan directe beschadiging van de jaarrond beschermde voortplantingsplek. Daarom geniet de functionele leefomgeving van de Steenuil dezelfde strikte bescherming als de voortplantingsplekken.

Omgevingskwaliteiten

Tijdens het veldbezoek is op basis van veldkenmerken de kwaliteiten van het geheel onderzoeksgebied als leefgebied van de Steenuil in kaart gebracht (zie kaart fig.15). Op basis van de kaart kan een inschatting gemaakt worden van de ligging van het aanwezige territorium.

Fig.15 Omgevingskwaliteiten Steenuil

- Functioneel leefgebied
- Secundair leefgebied
- Ongeschikt als leefgebied
- grens onderzoeksgebied
- grens van plangebied
- Uitkijkpost van Steenuil

Op bovenstaande kaart bieden de groen gekleurde deel de beste kwaliteiten als functioneel leefgebied. Niet op de kaart is genuanceerd is dat het zwaartepunt van dit potentieel functioneel leefgebied ligt binnen het landschap aan de oostkant van de openbare weg Sneidershoek. De bruingekleurde delen kunnen als secundair leefgebied beschouwd. Daar de uil zich niet strikt zal houden aan de hier aangegeven begrenzing van zijn functioneel leefgebied zal een zekere uitwaaiing zijn naar wat als secundair leefgebied kan worden beschouwd. Secundair leefgebied kan tevens een bufferfunctie vervullen, bv. in het geval van voedselgebrek of verstoring van het primaire leefgebied. Bij een hoge populatiedruk, bv. na het broedseizoen, is de kans groot om uilen op zoek naar nieuwe territoria in secundair leefgebied aan te treffen. Op de kaart omvat het secundair leefgebied een deel van het terrein van de kwekerij, dat op basis van inrichting en gebruik als dusdanig is beoordeeld. Verwacht wordt dat als gevolg van het bedrijfmatig gebruik van het terrein het aanbod aan voedsel laag is (denk b.v. aan gebruik van bestrijdingsmiddelen). Het rood gekleurde gebied wordt geheel door de Steenuil vermeden en valt buiten zijn leefgebied.

Veldonderzoek

Zeer dicht bij het plangebied en op het terrein van de kwekerij werd vermoedelijk een uitkijkpost van de Steenuil aangetroffen die, gelet op de mestsporen, regelmatig gebruikt wordt. Dit wijst op aanwezigheid van een territorium. Tijdens het veldbezoek is op de naburige boerenerven onderzoek gedaan naar verblijfplekken van steenuilen. Deze werden niet aangetroffen en de bewoners zijn ook onbekend met aanwezigheid van Steenuilen. Op de bovenstaande kaart is te zien dat de waargenomen uitkijkplek net buiten het groene gebied dat als functioneel leefgebied is aangeduid, is gelegen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de uitkijkplek gelegen is aan de randen van het territorium dat hoogst waarschijnlijk zijn zwaartepunt in het groene gebied zal hebben.

Effectenbeoordeling

Negatieve effecten kunnen betrekking hebben op zowel de aantasting van de verblijfplekken als functioneel leefgebied. Deze kunnen zowel plaats vinden binnen de uitvoerende fase en na de uitvoering als gevolg van de nieuwe inrichting. In het eerste geval kan sprake zijn van directe

beschadiging van verblijfplekken en de dieren zelf of verstoring door geluid, verlichting en trillingen tijdens de bouw. In het tweede geval kan sprake zijn van verlies van de kwaliteiten van de oorspronkelijke functionele leefomgeving tengevolge van de nieuwe inrichting.

Bij de beoordeling van de effecten dient hier in beschouwing genomen worden dat het groenplan al voor de bouw van de loods wordt aangelegd en daarom negatieve effecten ten gevolge van de bouw kan compenseren.

Uitvoerende fase

-Er ontbreken verblijfplekken binnen en in de invloedssfeer van het plangebied. Directe negatieve effecten als gevolg van versturende activiteiten in de uitvoerende fase worden daarom niet verwacht op vaste verblijfplekken van de Steenuil.

-Gelet op de aangetroffen vermoedelijke uitkijkpost wordt verwacht dat de uitvoerende activiteiten zeer dicht bij een territorium van een steenuil plaats vinden. Echter deze vinden overdag plaats en de uitkijkpost wordt 's nachts gebruikt. Het terrein waarover de uitkijkpost zicht heeft blijft onveranderd. Dus het gebruik van de uitkijkpost wordt door de bouw niet verstoord.

-De plannen worden gerealiseerd op grondgebied dat geheel ongeschikt tot zeer weinig geschikt is als territorium voor de Steenuil. Tijdens de uitvoering worden daarom hooguit negatieve effecten op het territoriumgebruik verwacht die zeer marginaal van aard zijn en ruim compenseerbaar binnen het bestaand en nieuw aangelegd leefgebied.

Na de uitvoering

-Zover territorium verloren gaat zal dat territorium betreffen aan de marges van het functioneel leefgebied, dat gemakkelijk gecompenseerd kan worden binnen bestaand leefgebied en het nieuwe leefgebied dat is ontstaan door realisering van het groenplan. Het overgrote deel van de plannen wordt gerealiseerd op grondgebied dat momenteel geheel ongeschikt is als leefgebied van de Steenuil.

-Na uitvoering van het voorgenomen groenplan heeft een uitbreiding plaats gevonden van het potentieel functioneel leefgebied van de Steenuil. Verwacht wordt onder meer dat de voedselsituatie sterk zal verbeteren door de aanleg van natuurlijke biotopen die zeer geschikt zijn voor kleine knaagdieren en insecten.

Conclusie

Er worden geen negatieve effecten op bestaand leefgebied en verblijfplaatsen van de Steenuil tengevolge van de voorgenomen uitbreiding. Op langer termijn wordt verwacht dat de uitvoering van het groenplan tot een verbetering van de staat van in standhouding van de lokale populatie leidt. Een ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk daar negatieve effecten die in enige mate significant kunnen zijn niet worden verwacht en de plannen voorzien in een ruime compensatie.

3.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Streng beschermd

Bronnen

De website Waarneming.nl laat in de loop van 2015 opvallend veel waarnemingen zien van Steenmarters (*Martes foina*) als verkeersslachtoffers in de directe en iets wijdere omgeving zien. De meeste slachtoffers vallen rond de A67. Op 17 mei 2015 werd een dode steenmarter op slechts 1,2km afstand noordoostelijk van het plangebied ter hoogte van de kruising van de Eerselseweg met de Vessemseweg. Op 21 augustus 2015 werd op 1,5 km afstand zuidelijk van het plangebied een slachtoffer langs de A67 gevonden. Gelet op de vele waarneming kan geconcludeerd dat binnen de omgeving meerdere territoria van de strikt beschermde (tabel2) Steenmarter aanwezig zijn. De enige andere strikt beschermde (tabel2)soort die in de omgeving verwacht kan worden op basis van

het bronnenonderzoek is de Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*). Het plangebied ligt buiten het huidige verspreidingsgebied van de Das (*Meles Meles*) in Brabant.

Veldbezoek

Buiten vleermuizen zijn de enige beschermde soorten zoogdieren die op basis van het bronnenonderzoek verwacht kunnen worden zijn Steenmarter en Eekhoorn. De kans is groot om deze soorten in de directe omgeving te verwachten. Echter het grote oppervlak van het plangebied kent een inrichting die geheel ongeschikt is om op enige essentiële wijze deel uit te maken van de leefomgeving van genoemde soorten. In het bijzonder is gelet op sporen van Steenmarter, die vooral prooi-resten en mestsporen zullen betreffen, rond de loodsen; deze werden niet waargenomen

Conclusie

Gelet op de reikwijdte en aard van de ingreep wordt ook geen enkel effect op groenstructuren en bebouwing die in de directe omgeving voor deze soorten van belang zijn verwacht.

Licht beschermd

Aanwezigheid van enkele zeer algemene licht beschermd soorten als Egel, Mol, Bosmuis, verschillende soorten woelmuizen en spitsmuizen kan nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling en slechts de zorgplicht, d.w.z. onnodige verwonding, doden en verstoring dient indien mogelijk te worden voorkomen.

3.3.5. Vleermuizen

Wettelijke bescherming en levenswijze

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Alle vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van in standhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.

Dit gehele systeem van verbindingroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijk gesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Functioneel leefgebied

Op basis van landschapskenmerken is een inschatting gemaakt van de kwaliteiten van de omgeving voor vleermuizen. De groene gekleurde delen op de onderstaande kaart kunnen aangemerkt worden als van primair belang voor de functionele leefomgeving. De bruine delen, die een deel van het terrein van de kwekerij omvat, kunnen hooguit als van secundair belang beschouwd worden. De aanwezigheid van vleermuizen zal hier van incidentele aard zijn, b.v. als gevolg van uitwaaiing van hun foerageeractiviteit. De rood gekleurde terreindelen zullen vleermuizen vermijden. Dit betreffen grote oppervlak landbouwgronden waar gevarieerde landschapsstructuren ontbreken.

Fig. 16 Omgevingskwaliteiten voor vleermuizen

- Functioneel leefgebied
- Secundair leefgebied
- Ongeschikt als leefgebied
- grens onderzoeksgebied
- grens van plangebied
- Bebouwing met verblijfsmogelijkheden
- vaste trekroutes

Het zwaartepunt van het functioneel leefgebied wordt binnen het kleinschalig landschap aan de oostkant van de openbare weg Sneidershoek verwacht. Hier worden ook de meeste verblijfplekken verwacht. De boomrijen langs de Eerselseweg behoren naar verwachting tot de lokale hoofdverplaatsingsstructuur. Verwacht wordt dat de rijen wegbomen in het open agrarisch landschap langs de openbare wegen Sneiderhoek en Drieshoek van secundair van belang zijn als verplaatsingsstructuur. De schamele boomrijen bevatten hier grote onderbrekingen zodat ze als verplaatsingsstructuur minder geschikt zijn voor grootoorvleermuizen, die een grote beslotenheid eisen, en voldoende geschikt voor de Gewone dwergvleermuis.

Bronnen

Op basis van landschapskenmerken en bronnenonderzoek (waarneming.nl) worden binnen de omgeving zeker de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) verwacht. De bosrijke omgeving biedt ook goede condities om de Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en de zeldzamere Grijze grootoorvleermuis (*Plecotus austriacus*) te verwachten. Van deze soorten is alleen de Rosse vleermuis uitsluitend een boombewoner, grootoorvleermuizen kunnen zowel bebouwing en bomen bewonen, de beide andere soorten bewonen uitsluitend bebouwing. Van de genoemde soorten kan vrijwel zeker de Gewone dwergvleermuis en Rosse vleermuis foeragerend nabij het plangebied verwacht worden.

Veldbezoek

De beide bedrijfsloodsen waarachter de nieuwe loods wordt gebouwd zijn onderzocht op verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen. Er werden geen verblijfssporen geconstateerd. De loodsen werden als gevolg van het huidige gebruik en inrichting als geheel ongeschikt beoordeeld om verblijf aan vleermuizen te bieden. De muren bevatten geen spouwen; de dakbekleding van golfplaten is onvoldoende isolerend om verblijfplekken tussen golfplaten en dakbeschot te verwachten. Er ontbreekt gevelbetimmering waarin of waarachter verblijfplekken kunnen worden gevonden. Verder ontbreken elementen binnen en nabij het plangebied die vleermuizen verblijf kunnen bieden. Het gehele plangebied werd als ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen beoordeeld. Hooguit kunnen vleermuizen langs de begroeide randen worden verwacht. De aangrenzende delen van het huidige bedrijfsterrein zijn naar verwachting hooguit secundair van belang als foerageergebied.

Te verwachten effecten

Negatieve effecten kunnen betrekking hebben op zowel de aantasting van de verblijfplekken als functioneel leefgebied. Deze kunnen zowel plaats vinden binnen de uitvoerende fase en als gevolg van de nieuwe inrichting na de uitvoering.

In het eerste geval kan sprake zijn van directe beschadiging van verblijfplekken en de dieren zelf of verstoring door geluid, verlichting en trillingen tijdens de bouw. In het tweede geval kan sprake zijn van verlies van de kwaliteiten van de oorspronkelijke functionele leefomgeving tengevolge van de nieuwe inrichting. Bij de beoordeling van de effecten dient hier in beschouwing genomen worden dat het groenplan al voor de bouw van de loods wordt aangelegd en daarom negatieve effecten ten gevolge van de bouw kan compenseren.

Uitvoerende fase

-Binnen de uitvoerende fase kan geen directe schade ontstaan aan verblijfplekken daar deze binnen en in de directe invloedssfeer van het plangebied ontbreken en niet verwacht worden. Bebouwing waarbinnen verblijfplekken verwacht kunnen worden liggen te ver van het plangebied verwijderd om bv. verstoring van aanvliegroutes tijdens de bouw van de loods te verwachten.

-Gelet op de ligging (zie fig.) van de planlocatie ten opzichte van optimaal foerageergebied en verplaatsingsstructuren wordt geen verstoring van functioneel leefgebied verwacht die niet direct en gemakkelijk door de vleermuizen compenseerbaar is. Een lichte verstoring kan alleen optreden tijdens de bouw van de loods; de rest van de plannen, de aanleg van het groenplan, wordt uitgevoerd buiten de actieve periode van vleermuizen. Ook betekent dit dat als de bouw van de loods start er al hoogopgaande begroeiingen langs de terreinrand is aangeplant. Deze bieden enige afscherming b.v. tegen lichtbelasting indien daar sprake van zou zijn in de avond- en nachturen.

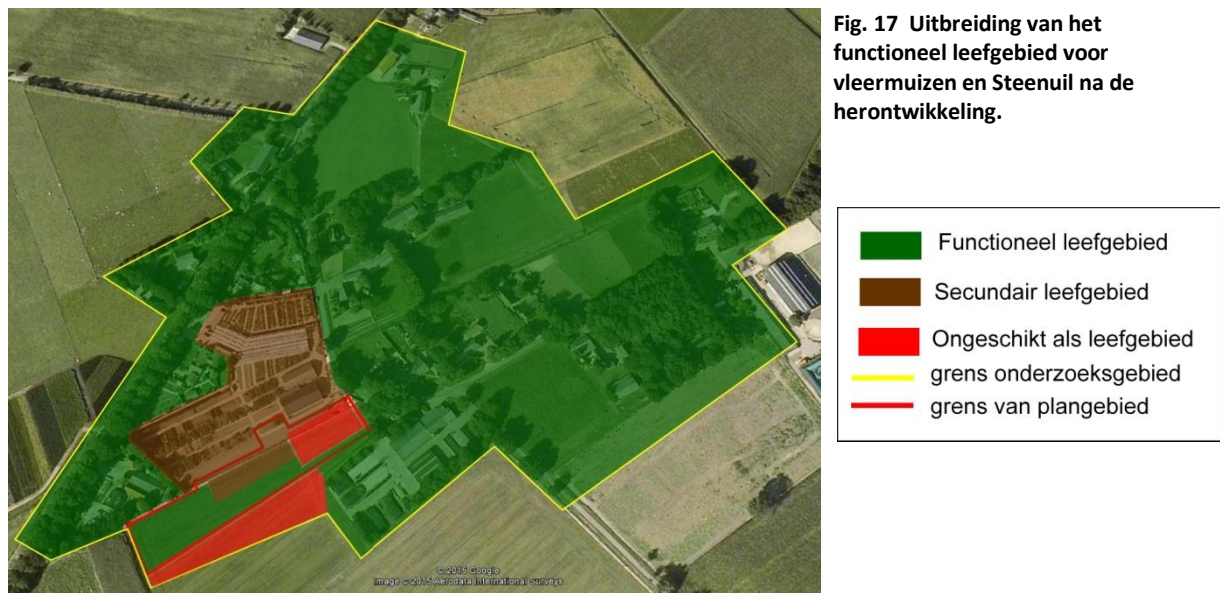
Na uitvoering

-Voor uitvoering van de plannen worden geen begroeiingstructuren verwijderd die momenteel van belang voor vleermuizen kunnen zijn. Door de aanleg van het nieuwe groenplan wordt juist het oppervlak potentieel leefgebied uitgebreid op grondgebied dat momenteel geen enkele functie heeft voor vleermuizen.

-De lichtplan voor het uitbreidingsterrein rond de loodsen wordt aangepast aan de ecologische omgeving. Langs de terreinranden wordt geen verlichting geplaatst. Alleen boven de ingangen naar de loodsen zal verlichting aanwezig zijn die op sensoren werkt. Langs de terreinranden wordt tevens een houtwal aangeplant die als lichtscherm werkt. Daar voor de aanplant gebruik wordt gemaakt van bomen die al in enige mate volgroeid zijn zal dit scherm al op korte termijn effectief zijn. In de avond- en nachtelijke uren zullen in de loodsen geen werkzaamheden plaats vinden die en verstoringe invloed kunnen hebben door b.v. een overmaat aan licht en geluidsbelasting. Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan wordt geen enkele schade verwacht aan het leefgebied van vleermuizen als gevolg van de in gebruiksneming van de uitbreidingslocatie..

Conclusie

Als gevolg van de ingrepen worden geen negatieve effecten op de jaarrond beschermde verblijfsplaatsen en verblijfsmogelijkheden van vleermuizen verwacht, noch aantasting van functionele delen van hun leefomgeving als foerageergebied en verplaatsingsstructuren. Door de uitvoering van het groenplan wordt een uitbreiding verwacht van hun functionele leefomgeving verwacht ten opzichte van de huidige situatie (zie fig. 17). Door de plannen om nieuwe watergangen aan te leggen in combinatie met nieuwe houtbegroeiingen wordt verwacht dat de voedselsituatie sterk verbeterd, wat op den duur gunstig effect zal hebben op de staat van in standhouding van en aantal vleermuissoorten

3.3.6 Amfibieën en reptielen

Algemeen

De tijd van het jaar was niet meer optimaal voor waarneming van reptielen en amfibieën. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen waarnemingen uit deze soortgroepen gedaan.

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van een aantal strikt beschermde amfibieën, waarvan de meeste gebonden zijn aan een specifiek milieu van heide, bossen, vennen en stuifzanden. Het enige reptiel, dat in de omgeving verwacht kan worden is de levendbarende hagedis (*Zootaca vivipara*), ook deze is binnen Brabant nauwelijks bekend buiten het specifieke milieu van heide en heideachtig terrein.

Binnen het plangebied en directe omgeving ontbreekt elke geschikt biotoop voor reptielen en strikt beschermde amfibieën. Geschikte voortplantingswaters van strikt beschermde amfibieën liggen te ver verwijderd van het plangebied om deze soorten te verwachten. Wel kan aanwezigheid van een aantal licht beschermde amfibieën als Bruine kikker (*Rana temporaria*) en Gewone pad (*Bufo bufo*) niet uitgesloten worden. Deze zijn minder direct aan een watermilieu gebonden en kunnen hooguit op het terrein van de kwekerij verwacht worden. Het grote oppervlak monotoon agrarisch grasland is ook voor deze soorten geheel ongeschikt.

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen en strengbeschermde amfibieën kunnen worden uitgesloten; negatieve effecten op deze soortgroepen kunnen daarom ook uitgesloten worden. Voor eventueel aanwezige licht beschermde amfibieën geldt vrijstelling en uitsluitend de zorgplicht.

3.3.7 Vissen

Er ontbreekt elke vorm van open water, waardoor het plangebied niet relevant voor deze soortgroep is.

3.3.8 Vlinders en Libellen

Algemeen

Ook voor waarneming van deze soortgroep was de tijd van het jaar niet meer optimaal. Zowel op basis van verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen worden geen streng beschermde soorten uit deze soortgroepen verwacht. Verwacht wordt een aantal algemene dagvlindersoorten die in de tuinen en langs bosranden foerageren verwacht. Uit de groep van libellen worden een aantal algemene soorten verwacht die verder van het water weg zwerven om te foerageren.

Conclusie

Het plangebied is niet van belang voor beschermde libellen en vlinders. Op deze soortgroep worden derhalve geen negatieve effecten verwacht.

3.3.9 Overige ongewervelden

Uit deze soortgroep zijn een beperkt aantal soorten uit de groepen van kevers, mieren en slakken strikt beschermd, eveneens één zoetwatermossel (Bataafse stroommossel) en de enige Inlandse zoetwaterkreeft (Rivierkreeft).

Gelet op verspreidingsgegevens en aanwezige habitat worden uit deze soortgroep geen strikt beschermde soorten verwacht.

4. Conclusie en aanbeveling

4.1 Gebiedbescherming

Gelet op de aard en schaal van de voorgenomen ingrepen en de ligging ten opzichte van beschermde gebieden worden geen negatieve effecten verwacht op NNN- gebied (EHS) en gebieden die onder de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) vallen.

4.2 Flora en faunawet

- Buiten vleermuizen en vogels worden geen strikt beschermde soorten binnen het plangebied verwacht.
- Er zijn aanwijzingen dat mogelijk een klein deel van het plangebied en de directe omgeving daarvan deel uitmaakt van het territorium van een Steenuil. Op basis van kennis van het gedrag en gebiedsgebruik van de Steenuil worden tengevolge van de uitvoering van de plannen geen negatieve effecten verwacht op individuele exemplaren of de staat van in standhouding van de aanwezige populatie, hooguit is een tijdelijke lichte verstoring in territoriumgebruik tijdens de bouw van de loods mogelijk. Het volgende kan ter ondersteuning van deze conclusies in aanmerking worden genomen
 - De waargenomen uitkijkplaats kan tijdens en na de uitvoering van de plannen, zijn functie blijven behouden.
 - De uitvoering van de uitbreiding plannen vindt plaats op grondgebied dat men op basis van de huidige inrichting als van zeer weinig tot geen belang is als leefgebied van de Steenuil kan beschouwen.
 - Als gevolg de gefaseerde uitvoering van de plannen, waarbij de groenstructuren voor de bouw van de loods worden aangelegd, kan eventueel verlies aan territorium/functioneel leefgebied direct ruimschoots gecompenseerd worden.
- In de loods zijn nestelplekken van boerenzwaluwen aanwezig; deze gelden alleen als strikt beschermd indien de staat van instandhouding van de lokale populatie in het geding is. Deze nestelplaatsen blijven intact en het gebruik van de loods waarin zich de nesten bevinden blijft ongewijzigd. Voor deze soort worden daarom geen negatieve effecten verwacht als onnodige verstoring (b.v. tengevolge van de bouwactiviteiten) in het broedseizoen vermeden wordt.
- Ten gevolge van de uitvoering van de plannen worden geen negatieve effecten verwacht op vleermuizen en hun leefomgeving. Hierbij kan het volgende in aanmerking worden genomen
 - Binnen het plangebied worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht; ook wordt ten gevolge van de uitvoering van de plannen geen verstoring verwacht van verblijfplaatsen in de directe omgeving.
 - De uitbreidingsplannen worden gerealiseerd op terrein dat momenteel van geen of zeer weinig belang is voor vleermuizen, waardoor geen directe aantasting plaats vindt van groenstructuren die voor vleermuizen van belang zijn.
 - Voor de nieuwe inrichting is een lichtplan gemaakt dat lichtverstoring voor vleermuizen dusdanig minimaliseert, dat geen verstoring op foerageergebied van vleermuizen wordt verwacht na in gebruikneming van de uitbreidingslocatie.

- De uitvoering van het groenplan betekent een uitbreiding van het lokaal functioneel leefgebied van Steenuil en vleermuizen, wat op den duur een positief effect zal hebben op de staat van in standhouding van deze soorten (zie fig.17).

Concluderend kan gesteld worden indien het broedseizoen tijdens de uitvoering van de plannen in acht wordt genomen, wordt als gevolg van de herontwikkeling van de locatie, zowel in de uitvoerende fase als daarna, geen negatieve effecten verwacht op strikt beschermde soorten, hun verblijfplekken en leefgebieden.

- Tevens kan een aanwezigheid van een aantal licht beschermde soorten zoogdieren en amfibieën niet geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten geldt vrijstelling en wordt verwacht dat de zorgplicht in acht wordt genomen.

4.3 Mitigerende en compenserende maatregelen

Dhr. Neutkens voorziet voor de voorgenomen bedrijfsuitbreiding in de volgende compensatie- en mitigatiemaatregelen.

- De plannen worden gefaseerd uitgevoerd, waarbij eerst de groenstructuren worden aangelegd en aangeplant voordat de bouw plaats vinden.
- De aanleg van het groenplan zal in het najaar, dus buiten de actieve en voortplantingsperiode van vogels en andere strikt beschermde soorten plaats vinden.
- Er worden langs de nieuwe terreinranden bomen aangeplant die al in enige mate volgroeid zijn en direct beschutting en afscherming van het de bouwactiviteiten bieden voor vogels en vleermuizen.
- Tijdens de bouw zal belichting zoveel mogelijk beperkt worden. Na de bouw zal alleen verlichting boven de ingang van de nieuwe en bestaande loodsen aanwezig zijn. Deze verlichting werkt op sensoren en zal dus grotendeels buiten werking zijn.
- In de loodsen zal niet in avond en nachtdiensten gewerkt worden.
- De nieuw aan te leggen groenstructuren zullen een natuurlijk karakter hebben en elementen bevatten die bijdragen aan de staat van in standhouding van beschermde soorten als Steenuil en vleermuizen.

Als algemene mitigerende maatregelen gelden

- Bij ingrepen in het groen dient het broedseizoen in acht worden genomen. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is.
- Voor aanwezigheid van licht beschermde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van licht beschermde diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen.

Bijzondere aanbevelingen

- Aanbeveling dient om de haag na de winterperiode en ruim voor het broedseizoen te verwijderen. In de winterperiode, als er weinig groen is, kan de haag van belang zijn als schuilplek voor kleine vogelsoorten.
- Als de bouw van de loodsen plaats vind in de broedperiode van de zwaluwen de ingangen naar de loodsen voor de aanvliegende zwaluwen vrijhouden en vrijwaren van verstoring. B.v daar

geen bouwmaterialen opslaan of daar verstorende werkzaamheden verrichten die verband houden met de bouw.

4.4 Ontheffingsaanvraag

Indien voornoemde mitigerende maatregelen in acht worden genomen is een ontheffing­aanvraag niet noodzakelijk

4.5 Vervolg onderzoek

Vervolg onderzoek is niet noodzakelijk

Samenvattend

Indien de hiervoor genoemde voorzorgs en mitigerende maatregelen in acht worden genomen, worden tengevolge van uitvoering van de plannen en herontwikkeling van de planlocatie geen negatieve effecten verwacht op beschermde natuurgebieden en strikt beschermde soorten en hun leefgebied. Ontheffingsaanvraag en vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

5. Bronnen

Literatuur

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Schaminée e.a. 1995. De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5
- Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994. Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5
- P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010. Veldgids Europese Zoogdieren
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en NoordwestAfrika. Tirion Natuur.
- SOVON broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis, versie 2.0 december 2014. Uitgave Min. Van E.Z.
- Soortenstandaard Steenuil, versie 2.0 december 2014. Uitgave Min. Van E.Z.

Internetsites

- www.brabant.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
- www.dassenwerkgroepbrabant.nl

Bijlage groenplan

De landschappelijke inpassing wordt vormgegeven door de aanleg van poelen, de aanplant van bossingels, hoogstamfruitbomen, tuinen met hoge ecologische waarden, knip- en scheerhagen. Middels de aanplant van deze groene structuren wordt aangesloten bij de reeds zeer groene uitstraling van het tuincentrum richting de omgeving.

Impressie beoogde landschappelijke inpassing (opgesteld door Renders Groenprojecten)

Rondom de uitbreidingslocatie zal voorzien worden in een hoge groene afscheiding in de vorm van een bossingel. In de bossingel worden doorzichten aangebracht om de relatie met het achterliggende landschap te behouden. Binnen de 'groene kamer' welke zullen kleinschalige elementen worden aangelegd welke alleen een hoge ecologische waarde zullen kennen, elk voor specifieke doeltypen. Bij de ontwikkeling van de landschapselementen zal aangesloten worden bij het gemeentelijk 'Landschapsontwikkelingsplan'. Dit betekent dat de beplanting bij voorkeur zal bestaan uit inlandse soorten met een gemengde samenstelling qua soort en leeftijd. Navolgende figuur geeft het beplantingsplan weer.